

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

53. P. Arausij mors foelix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

no seruare. Pars murorum se pinnis demittens, fuga euaserat, pars pacem ad portas, & veniam poscebat, quibus Princeps religiosissimus apertis, velut ipsomet à Deo illarum clauces accepisset, non tulit eum diem absque publica gratiarum actione abire. Quæritur itaque Sacerdos cui adhuc ieiuno liceret sacris operari, verum opinio impugnationis in noctem producendæ ieiunum reliquerat neminem, pugnaque in longum itura militem Prorex curare corpora iusserat. Vnus Gonzalus Sylueria vitæ asperitati assuetus, ieiunus reperitur, dum vrbs præcipua compita extemporarijs è ligno rudî, & obuio crucibus consecrat, præclaris nihilominus, utpote Victoriæ trophæis, & possessionis, qua sibi tunc Christus legique suæ sanctissimæ Daman asserebat. Dum per urbem id agit, de Proregis desiderio monitus occurrit, & pro facultate pontificia nostris in India Patribus indulta, ut infidelium expiantent fana, & in sacras ædes conuerterent, fanum Mahometis tota illa vrbe pulcherrimum, rite expurgatum diuinis addicit, & solenni paratu sacris in eo operatur: post hæc assurgens Prorex inter suos militum Præfectos, ad Sylueriam accedit, vultuque hilari, quando, inquit, Christus huc abs te cælo vocatus descendit, templi huius possessionem aditurus, æquum non est Pater cuius alteri nisi tibi cedat, qui de Christi tefu Societate es. Hoc ego tibi Regis mei, ac Domini, nomine, vestrisque Patribus in perpetuum dono, & mancipio. Fueruntque hæc prima Collegij nostri Damanensis exordia, in quo eiusdem rogatu Proregis mansit Arausius ad salutem animarum nostris ministeriis curandam, quod tamen diu præstare non potuit, nam etsi Goa non multo post laboribus impari, subsidio venerint Marius Prancudius, & Ferdinandus Alvarez, sed fracta duris agendo, ferendo perpeffionibus, prostrataque natura, quiete nulla erigi valuit, quoties ad arma in hostem canebatur, cuius principio erant quotidiani propemodum imperus, cruce arrepta proflire, ac simul præcurrere militi, simul eius confessiones etiã currendo excipere, & sub ipsos conflictus ea vocis & animi contentione incendere, quam occasionum eiusmodi præceps ratio deposcit; sauciorum & ægotantium animis iuxta & corporibus diu noctu adesse, humo tegere defunctos, ut qui solus illic ad leuamen omnium hæsisset; concionari festis quamdiu ab armis cessaretur, & quod eum præ cæteris consumpsit, quocumque illum raperet suus ardor ad ferendam opem salutis alienæ, oram illam discursu perpetuo terere, obuiosque torrentes, & fluuios, collo tenus, vado traicere.

§ 3.
P. Arausij
mors felix.

Hinc lentus ab eo contractus languor, & tabes sensim vitalia exedens, demumque ab iis qui præerant iussus Bazainum ad vires refouendas, ire, quod illic nihil assequeretur, Goam se transtudit. Verum illi Deus quietem designarat hand paulo meliorem, qua breui potiturum tam clare illum interior significatio admonuit, ut ipso Collegij ingressu, quo primum Patres salutauit, idem fuerit postremus salutantis complexus, & proficiscentis ad vitam ad quam vocabatur hac feliciorem.

Utque

Vtque facies morbi nihil admodum proderet à spe valetudinis diuersum, sed superiore instinctu notitia totum se morti comparandæ dedit. Sanctis aut cum Deo immerfus colloquii; aut cum Patribus de Beata illa & immortalis vita; tam sereno vtrumque animo, & ore vt si eius proforibus operiretur dum pateferent. Solabatur vero incredibiliter morientem, causa modusque moriendi; quod in fratrum corona obiret; quodque ex susceptis pro animarum salute molestiis, qua morte optabilior nulla esset: postremis denique vt petierat munitus sacris, quinto ex quo Goam appulerat, die Nouembris 18. anni 1559. placidissime spiritum efflauit, Iesu & Mariæ dulcissima nomina assidue repetens.

Iam Prancudio & Aluari qui succidancam illi opem allaturi Damianum venerant, non fuit leuior ærumnarum seges. Harum præcipua, iuuandi ethnicos, ridicula, esto, sed insuperabilis difficultas, vt miraculo ducerent, quod primis mensibus vel pauca illorum centena lucrari potuissent. Nempe apud ethnicos Christiani pro gente omnium qui viuunt sceleratissima hoc solum nomine habebantur, quod vaccas mactarent (quas ipsi pro diuinis colunt) vescerenturque illarum carnibus, eoque horror execrationis in nos publicæ ferebatur vt si quando (inquit Prancudius) domus alicuius intrassem vestibulum, hoc tantum quod meo attractu profanatum credebant; euerterent; rati non posse aliter eius maculæ nefas expiari, quam si euerfi loco vestibuli aliud ædificaretur, si cui nostrum vel pretio, vel vrbanitate potum præbuissem, siphum aut abnuebant recipere, aut quasi toxico infectum confringebant, cauebantque à nobis tam procul, & tam scrupulosè vt solet à peste contactis. Quem autem rescissent nostros conuenire ad intelligendum salutis suæ negotium, vbi aliis artibus non possent à proposito dimouere, eò in continentis intima illum transmittabant, vbi nec audiretur Christi nomen, nec Christianus videretur. Attamen has moras tam excæcata obstinationis ab ethnicis obiectas, perripit Dei benignitas, & duris nostrorum conatibus, multos ad Veri notitiam traduxit, non solum plebeios, verum etiam ptimæ notæ, quibus interdum, vt alibi, cultu magnifico Sacramentum salutis collatum est, in iis fuit toparchæ Damianensis vxor, nobilissimæ tum stirpis tum ingenij femina; in religionis vero Sacrosanctæ, quam semel adamarat, constantia, fortitudinis ràm inflexæ, vt eam nec Domini coniugis nec matris vlla rationum, affectuumve contentio ad Mahometem à Christo reflexerit. Damiano superior leucis duodecim Surrate arx visitur, ad fauces sita Sapetij fluminis è regione Reineri; hanc obtinebat viginti annorum iuuenis, Coiozofaris filius apud Regem Cambatæ, totius militiæ Præfecti, olim Christiani, tunc sua cum vxore apostatæ; cum parente vtroque Mahometem iuuenis sectabatur, huic nomen, Cadamezon; virtus bello intrepida; supra ætatem prudentia, sed erat suis maximè inuisus & Barochi præsertim dynastæ, cuius patrem necarat, idcirco ad necem modis omnibus quæsitus, & prodicionibus in aula variis appetitus, post multas

45
PP. Prancu-
dij, & Alua-
ris præclare
gesta.